

sa druge sjednice Radne grupe koja je održana 26. oktobra 2017. godine

Sjednica je počela u 14 sati i 23 minuta.

Sjednici je predsjedavala Marta Šćepanović, predsjednica Radne grupe.

Sjednici su prisustvovali članovi Radne grupe: dr Predrag Sekulić, Željko Aprcović, prof. dr Miodrag Vuković, Miloš Nikolić, Jovanka Laličić, Danijel Živković, Mićo Orlandić i Genci Nimanbegu.

Sjednici su, po pozivu, prisustvovali Sreten Radonjić, direktor Agencije za sprječavanje korupcije sa saradnicima Dušanom Drakićem i Željkom Vidakovićem, službenicima Odsjeka za kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja.

Sjednici su prisustvovali i predstavnici medija.

Prije prelaska na utvrđivanje dnevnog reda predsjednica Radne grupe, Marta Šćepanović je podsjetila da je Radna grupa na prethodnoj sjednici razmotrila sve preporuke koje su sadržane u Konačnom izvještaju Posmatračke misije OSCE/ODIHR povodom održanih parlamentarnih izbora 16. oktobra 2016. godine. Naglasila je da je prepoznata zakonska regulativa koju treba mijenjati, odnosno institucije koje su nadležne za njihovu implementaciju. U skladu sa tim, kako je dodala, pripremljen je i Akcioni plan za implementaciju navedenih preporuka, koji je dostavljen članovima Radne grupe i sa kojim su se, na pitanje predsjednice Radne grupe i saglasili.

Predsjednica Šćepanović je podsjetila da su shodno dogovoru sa prethodne sjednice upućeni dopisi Državnoj izbornoj komisiji i Agenciji za sprječavanje korupcije, kako bi Radnoj grupi dostavili svoje viđenje u pogledu preporuka koje se na njih odnose, kao i moguća rješenja u pogledu njihove realizacije.

Imajući u vidu da je Agencija za sprječavanje korupcije dostavila određeni materijal Radnoj grupi, predsjednica Šćepanović je pojasnila da je iz tih razloga sazvala sjednicu sa predloženim dnevnim redom i pozvala članove Radne grupe da se izjasne da li su saglasni sa predloženim dnevnim redom.

Kako je predloženi dnevni red podržan od strane članova Radne grupe, predsjednica Šćepanović je konstatovala da je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED

Razmatranje preporuka iz Konačnog izvještaja Posmatračke misije OSCE/ODIHR povodom održanih parlamentarnih izbora 16. oktobra 2016. godine, u dijelu koji se odnosi na Agenciju za sprječavanje korupcije.

Marta Šćepanović, predsjednica Radne grupe je pozvala predstavnika Agencije za sprječavanje korupcije da obrazloži materijal koji su dostavili članovima Radne grupe.

Sreten Radonjić, direktor Agencije za sprječavanje korupcije je podsjetio da je Agencija počela sa radom 1. januara 2016. godine, i da u okviru svojih nadležnosti prati sprovođenje mjera iz Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Polazeći od datih preporuka, Agencija je u prethodnom periodu, uz ekspertsku podršku obezbijeđenu kroz projekat u okviru Horizontalnog programa Savjeta Evrope i Evropske unije, izradila analizu zakonodavnog okvira kojim se reguliše oblast finansiranja političkih partija i izbornih kampanja u CG. Rezultat navedene analize su datih 57 preporuka u cilju unaprijeđenja cjelokupnog okvira u ovoj oblasti.

Agencija je detaljno upoznata sa nalazima i preporukama Izvještaja Posmatračke misije OEBS/ODHIR-a, posebno u dijelu preporuka koje se odnose na njen rad i Zakon nad čijim sprovođenjem vrši nadzor.

Sreten Radonjić je ukazao da će prvo iznijeti stav u pogledu tri preporuke iz Konačnog izvještaja Posmatračke misije OSCE/ODIHR koje se odnose na finansiranje političkih subjekata i izbornih kampanja, a da će u nastavku, sa svojim saradnicima, pojasniti i druge primjedbe i preporuke koje su sadržane u dostavljenom materijalu, a koje se odnose na 14 članova Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

U odnosu na prvu preporuku, da se precizno definiše zvaničan početak i kraj izborne kampanje, Radonjić je istakao da se radi o ključnom pitanju, i da bi se njegovim kvalitetnim definisanjem značajno unaprijedila primjena Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, odnosno lakše bi se uredila i druga pitanja. Pojasnio je da sa sadašnjim zakonskim rješenjem, a to je da izborna kampanja počinje od dana raspisivanja izbora, imaju problem jer svi učesnici izborne kampanje, u tom trenutku, nemaju otvoren žiro račun, što je zakonska obaveza, a ne poštuju ni druge obaveze propisane Zakonom. Svi ovi nedostaci dovode do obustavljanja prekršajnih postupaka koje Agencija pokreće pred nadležnim sudovima.

Podsjetio je da je članom 46 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisano je da se izborna lista za izbor odbornika dostavlja OIK-u, a za izbor poslanika DIK-u najranije 20 dana od dana raspisivanja izbora, a najkasnije 25 dana prije dana određenog za održavanje izbora. Tako, politički subjekti predaju izborne liste 25 dana prije održavanja izbora i nalaze se, formalno, u izornoj kampanji dvadesetak dana, iako je vidljivo da su u kampanji mnogo duže, čime je Agencija onemogućena da vrši kontrolu finansiranja izborne kampanje. Politički subjekti i nadležni sudovi u postupcima pred njima se pozivaju na ovu odredbu.

Kada je u pitanju druga preporuka, da se u cilju povećanja transparentnosti razmotri uslov da izborni takmičari dostavljaju privremene izvještaje o troškovima kampanje prije izbornog dana, Radonjić je istakao da je prihvatljiva i da u tom pogledu imaju određeni predlog, koji će u nastavku sjednice i predložiti, a sadržana je u dostavljenom materijalu. U Agenciji su mišljenja da bi dostavljanje i objavljivanje izvještaja o troškovima koje je imao politički subjekat tokom izborne kampanje, u

skladu sa ovom preporukom Posmatračke misije, podiglo transparentnost finansiranja izborne kampanje, bilo da se radi o jednokratnom (npr. sedam dana prije dana održavanja izbora) ili periodičnom izvještavanju u toku izborne kampanje. U tom slučaju, kako je naglasio, potrebno je preciznije odrediti i koja se prateća dokumentacija dostavlja uz izvještaj.

Direktor Agencije za sprječavanje korupcije je istakao da je treća preporuka, u kojoj je sadržano da u cilju blagovremenog i efikasnog ispunjavanja zadataka Agenciji treba obezbijediti odgovarajuće kapacitete i resurse, zapravo već realizovana. Naglasio je da su u Agenciji postavili kao jedan od ključnih prioriteta u svom radu kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, kao i da se kontinuirano ulažu napor na jačanju kapaciteta u cilju sprovođenja nadležnosti u ovoj oblasti. Tako je Agencija 27. januara 2017. godine, usvojila novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, kojim je uvećan broj izvršilaca za 5 – ukupan broj izvršilaca je 60, odnosno u nadležnom Odsjeku ukupno 6 izvršilaca. Sva mjesta u Odsjeku su popunjena i redovno se vrši edukacija službenika. Tako su, u cilju jačanja stručnih kapaciteta zaposlenih u ovoj oblasti, sprovodila kontinuirana obuka i jačanje kapaciteta zaposlenih (podrška ODHIR-a, SE, EK, Ambasade UK i SAD-a), kao i obuka za 350 zaposlenih u organima vlasti obveznicima Zakona na lokalnom nivou, koju je sprovodila Agencija. Redovno se izrađuje i sprovodi plan rada, potreba Odsjeka i planiranih obuka Odsjeka.

Istakao je da se redovno sprovodi razvoj informacionog sistema Agencije koji treba da pruži podršku u radu Agencije, i obezbijedi transparentnost i lakšu dostupnost i preglednost objavljenih podataka na internet stranici Agencije.

U odnosu na finansijski dio, naglasio je da je nadležni skupštinski Odbor podržao budžet Agencije, i da je on veći za 120.000 hiljada eura.

Dr Predrag Sekulić se založio da u Zakonu o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, pored izmjena koje su sadržane u smjernicama iz preporuka OEBS/ODHIR-a, treba mijenjati i druge odredbe na koje je Agencija ukazala u svom materijalu, jer bi se na taj način, kako je pojasnio, doprinijelo radu i drugih institucija ali i učesnicima u izbornoj kampanji.

U nastavku sjednice se pristupilo analizi preporuka, po članovima, koje su sadržane u materijalu Agencije.

Dušan Drakić, predstavnik Agencije je prvo ukazao na član 2 st 1 i 2 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, uz navođenje problema sa kojim su se susreli u praksi. Mišljenja je da u ovom članu, ili kroz novi član, treba dodati odredbu kojom bi se propisala obaveza za političke subjekte – koalicije i grupe birača, da moraju biti registrovani kao pravno lice sa otvorenim poreskim identifikacionim brojem, da za izbornu kampanju treba propisati precizno kada počinje nakon raspisivanja izbora, i da politički subjekti u tom trenutku treba da otvore poseban žiro račun.

Prof.dr Miodrag Vuković je zatražio pojašnjenje, kada je u pitanju metodologija rada, odnosno da li se treba prvo fokusirati na preporuke OEBS/ODHIR-a, u odnosu na ovaj Zakon, a tek nakon toga da se razmatraju i ostali nedostaci.

Predsjednica Radne grupe je podsjetila na dogovor sa prethodne sjednice i na dopis koji je upućen Agenciji i Državnoj izbornoj komisiji. Takođe, istakla je da je direktor Agencije već saopštio stav Agencije u pogledu preporuka OEBS/ODHIR-a, sa naglaskom da je treća preporuka već realizovana.

Genci Nimanbegu je od predstavnika Agencije zatražio pojašnjenje predloženog rješenja u pogledu člana 2 Zakona, posebno u odnosu na kaznenu politiku. Mišljenja je da navedeni predlog može imati ograničavajući faktor za učešće na izborima, uz podsjećanje kako se u praksi formiraju koalicije, a posebno tajming u tom pogledu.

Dr Predrag Sekulić smatra da bi svi trebalo da se registruju kako bi mogli dobiti novac, svi treba da budu jednaki pred zakonom, i da, kako je dodao, svi odgovaraju za novac koji su dobili.

Jovanka Laličić je zapitala da li navedena materija, misleći na potrebu registracije političkih subjekata, kako je predloženo, predmet ovog zakona, uz ocjenu da je to više za drugi zakon. U ovom trenutku, kako je dodala, imamo samo Zakon o političkim partijama, ali ne i zakon koji uređuje rad grupe birača.

Marta Šćepanović, predsjednica Radne grupe je podržala stavove Jovanke Laličić i Gencija Nimanbegua u odnosu na predložena rješenja za član 2 Zakona. Smatra da je u pitanju materija za drugi zakon, uz naglasak da politički subjekti nemaju jednak status, počev od odgovornosti. Konstatovala je da postoji veliki problem i dilema, uz razmišljanje da Zakon o političkim partijama treba izmijeniti u Zakon o političkim subjektima. Podsjetila je na preporuku OEBS da izbornu kampanju treba započeti 30 dana prije dana održavanja izbora.

Sreten Radonjić je, na osnovu primjedbi koje su iznijeli članovi Radne grupe, konstatovao da postoji falički i pravni problem i ukazao na činjenicu da kako god bude pravno rješenje Agencija će to sprovoditi. Ponovio je da je Agencija nadležna da kontroliše trošenje sredstava političkih subjekata, ali da se po tom pitanju suočavaju sa problemom u praksi, odnosno da kampanja kreće već narednog dana od dana raspisivanja izbora. Naglasio je da novčana sredstva, za potrebe izborne kampanje, moraju biti na posebnom računu.

Dr Predrag Sekulić je podsjetio kad je donešen Zakon o političkim partijama, uz ocjenu da u ovom zakonu nije mjesto za grupe birača. Predložio je da politički subjekt treba sa predajom izborne liste da preda i žiro račun za sredstava namijenjena izbornoj kampanji.

Miće Orlandić je mišljenja da Agencija ima dobre predloge vezano za termin kad počinje izborna kampanja, ali da i tada može nastati problem koji može dovesti u pitanje izražavanje volje birača. Predložio je da početak izborne kampanje treba vezivati za podnošenje izborne liste, i da je to najčistije rješenje, a da se rok za podnošenje izbornih lista može izmijeniti. Naglasio je da treba svima omogućiti da obavljaju posao pa i Agenciji.

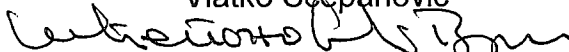
U nastavku sjednice analizirana su i druge primjedbe i rješenja koja su sadržana u materijalu Agencije, od kojih su neka tehničke prirode, uz naglasak da većina njih zavisi od načina kako će se definisati početak izborne kampanje.

Na samom kraju sjednice članovi Radne grupe su usvojili zapisnik sa prve sjednice Radne grupe.

Sjednica je završena u 15 sati i 57 minuta.

SEKRETAR RADNE GRUPE

Vlatko Šćepanović

PREDsjednica RADNE GRUPE

Marta Šćepanović

